

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět / ročník: Matematika / 5.	Zpracoval: Mgr. Dana Štěpánová
Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v posloupnosti přirozených čísel větších než 1 000 000, provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) • čte, píše a zobrazuje čísla v daném oboru • porovnává čísla a řeší příslušné nerovnice • zaokrouhluje daná přirozená čísla s požadovanou přesností • využívá pamětného osvojení základních početních operací při řešení úkolů • provádí písemné početní operace v daném oboru přirozených čísel • provádí odhady a kontroly výsledků početních operací 	<p style="text-align: center;"><u>Přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 • čtení a zápis čísel do 1 000 000 a větších než 1 000 000 • zobrazování přirozených čísel na číselné ose • zápis (rozklad) čísel v desítkové soustavě • porovnávání čísel • řešení jednoduchých nerovnic • zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony • pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel v daném oboru (s nejvýše dvěma číslicemi různými od nuly) • pamětné násobení a dělení přirozených čísel v daném oboru v jednoduchých případech • pamětné násobení a dělení 10, 100, 1000 atd. • písemné sčítání (až 4 čísel) a odčítání (až 2 čísel) v daném oboru • užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé) • užití písemných algoritmů dělení jedno a dvojciferným dělitelem • odhad výsledku • kontroly výpočtů 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJ, VI, Př, VV, PČ <p>Metody a formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlování, rozhovor, práce s knihou, čtení s výkladem, pozorování, demonstrace, práce s počítačovým programem, samostatná práce, skupinová práce, práce ve dvojicích <p>Učební materiály, pomůcky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselná osa, kartičky s názory, řádové počítadlo, demonstrační nástěnné tabule, počítačový program, proužky papíru, kalkulátor • interaktivní tabule • výukový software • myšlenkové mapy – číselné řady • tvorba tabulek • třídění informací • databáze • časový plán

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při sčítání a násobení komutativnost a asociativnost • vyřeší jednoduchou rovnici • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace s přirozenými čísly • umí základní početní operace s kalkulátorem • čte, zapisuje a provádí základní početní operace se zlomky • přečte, zapíše a zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin a setin • porovnává desetinná čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti početních výkonů (komutativnost, asociativnost) • řešení jednoduchých rovnice včetně grafického znázornění • řešení a tvoření jednoduchých a složených slovních úloh • římské číslice • užití kalkulátoru při kontrole výsledků <p><u>Zlomky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis zlomků • výpočet zlomku z čísla • porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem • sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • vyjádření celku z jeho dané části • zlomky se jmenovatelem 10, 100 (desetinné zlomky) <p><u>Desetinná čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • desetinné zlomky a jejich zápis desetinným číslem – desetina, setina • psaní a čtení desetinných čísel (řádu desetin a setin) a jejich praktické modelové znázornění • zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose • rozklad deset. čísla na součet jednotek, desetin, setin • porovnávání těchto desetinných čísel 	<p>PČ.dělení celku na části a opačně Interaktivní tabule</p>

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje deset. číslo s požadovanou přesností • provádí základní početní operace s desetinnými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování deset. čísel na jednotky a na desetiny • pamětné sčítání a odčítání deset. čísel řádu desetin a setin v jednoduchých případech • písemné sčítání a odčítání deset. čísel řádů desetin a setin • násobení a dělení deset. čísel řádu desetin a setin 10 a 100 • násobení a dělení deset. čísel řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než 10 • řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k praktickému užití deset. čísel v jednoduchých případech 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, třídí data a určuje vztahy mezi nimi • čte a doplňuje jednoduché tabulky různých závislostí 	<p><u>Vztahy mezi jednotkami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky, obsahu, hmotnosti, objemu, času a jejich převodní vztahy • sestavování a doplňování tabulek převodů a jejich aplikace při řešení praktických úkolů <p><u>Přímá úměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi nezávisle a závisle proměnnou • sestavení tabulky přímé úměrnosti dosazením za proměnnou 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJ, VI, Př, VV, PČ <p>Metody a formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlování, rozhovor, práce s knihou, čtení s výkladem, pozorování, demonstrace, práce s počítačovým programem, samostatná práce, skupinová práce, práce ve dvojicích

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
<ul style="list-style-type: none"> • Čte, vyhledává a porovnává data v jednoduchých grafech a diagramech • Sestrojuje jednoduché grafy a diagramy 	<p><u>Jednoduché grafy v soustavě souřadnic</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • souřadnice bodů ve čtvercové síti • sestavení grafu přímé úměrnosti • čtení, vyhledávání a porovnávání údajů z grafů <p><u>Práce s diagramy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení, vyhledávání a porovnávání údajů v jednoduchém sloupkovém diagramu • sestavení sloupkového diagramu <p><u>Jízdní řády</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v jízdním řádu • čtení a vyhledávání časových a dálkových údajů <p>Průměrná rychlost Aritmetický průměr</p>	<p>Učební materiály, pomůcky: nástěnné demonstrační tabule, kartičky s názory, čtverečkový papír, nástěnná čtvercová síť, kopie listů z jízdního řádu, interaktivní tabule výukový software</p> <ul style="list-style-type: none"> • myšlenkové mapy – číselné řady • tvorba tabulek • třídění informací • databáze <p>časový plán</p>

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • pozná a rýsuje základní geometrické útvary v rovině, určuje jejich vzájemnou polohu a dokáže je jednoduše charakterizovat • užívá jednoduché konstrukce při rýsování základních geometrických útvarů 	<p><u>ZÁKLADNÍ ÚTVARY V ROVINĚ:</u></p> <p><u>Přímka (polopřímka):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy čar • vzájemná poloha 2 přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) • rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem • vzdálenost bodu od přímky <p><u>Úsečka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osa úsečky, střed úsečky a jejich konstrukce • grafický součet, rozdíl a násobek úseček • shodnost úseček <p><u>Trojúhelník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rýsování trojúhelníku z daných stran • trojúhelníková nerovnost • pravoúhlý trojúhelník a jeho konstrukce • trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný a jejich konstrukce • výpočet obvodu trojúhelníku 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJ, VV, PČ <p>Metody a formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlování, rozhovor, práce s knihou, čtení s výkladem, pozorování, demonstrace, samostatná práce, skupinová práce, práce ve dvojicích <p>Učební materiály, pomůcky: pravítka, měřítka, kružítko, průsvitky, modely těles, čtverečkový papír, nástěnné demonstrační tabule, proužky papíru, špejle, dřevěný metr, pásmo interaktivní tabule výukový software</p> <ul style="list-style-type: none"> • myšlenkové mapy – číselné řady • tvorba tabulek • třídění informací • databáze časový plán

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
<ul style="list-style-type: none"> • vypočte obvody základních rovinných obrazců • vypočte obsah čtverce, obdélníku pomocí vzorce • užívá základní jednotky obsahu 	<p><u>Čtýřúhelník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • konstrukce čtverce, obdélníku • úhlopříčky čtverce, obdélníku a jejich vlastnosti • výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku pomocí vzorce • obsahy složitějších obrazců, které lze dělit na čtverce nebo obdélníky • jednotky obsahu km^2, a, ha, m^2, dm^2, cm^2, mm^2 a jejich převody • užití jednotek obsahu při řešení úloh z praxe <p><u>Mnohoúhelník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pětiúhelník, šestiúhelník • konstrukce pravidelného šestiúhelníku <p><u>Kružnice (kruh):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • určení poloměru a průměru kružnice, kruhu • vzájemná poloha dvou kružnic <p><u>Úhel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • určení úhlu v rovině daného dvěma polopřímkami se společným počátkem • vrchol úhlu, ramena úhlu • úhel přímý, pravý 	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
<ul style="list-style-type: none"> • poznává, modeluje a popisuje základní geometrická tělesa • rýsuje síť kvádrů, krychle v čtverečkové síti • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí jejich osu souměrnosti 	<p><u>ZÁKLADNÍ ÚTVARY V PROSTORU:</u></p> <p><u>Tělesa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává základní geometrická tělesa (krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule) • vrcholy, hrany, stěny (horní, dolní podstava, boční stěna) • síť krychle, kvádrů • modelování těles – určování spotřeby jednotkových krychlí <p><u>Souměrné útvary:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osa souměrnosti • určování os souměrnosti překládáním papíru, konstrukcí • konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti 	

Výstupy žáka	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce, projekty, pomůcky, učební materiály apod.
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy, úkoly a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky • učí se chápat a analyzovat problém • provádí situační náčrty 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a obrázkové řady s různým logickým uspořádáním • nestandardní slovní úlohy s převahou logického myšlení • řešení problémových situací z běžného života • magické čtverce • rébusy • matematické řetězce čísel • matematické hádanky • úkoly na prostorovou představivost (skládanky, optické klamy, dokreslování) • modelování jednoduchých prostorových geometrických tvarů z jednotkových krychlí • určování spotřeby jednotkových krychlí dle vyobrazení prostorových tvarů 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJ, VI, PŘ, VV, PČ <p>Metody a formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlování, rozhovor, práce s knihou, čtení s výkladem, pozorování, demonstrace, problémové vyučování, samostatná práce, skupinová práce, práce ve dvojicích <p>Učební materiály, pomůcky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sady jednotkových krychlí • pracovní sešit „Zajímavá matematika“ • interaktivní tabule • výukový software